МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПВНЗ «Київський медичний університет»

Кафедра дитяча терапевтична стоматологія

ЩОДЕННИК
СТУДЕНТА З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
«Дитячої терапевтичної стоматології»

Прізвище_____
Ім'я_____
По батькові_____
Факультет_____
Курс_____
Група_____

Безпосередній керівник (від бази) _____ *(П.І.П-б, підпис)*
Головний керівник (від бази) _____ *(П.І.П-б, підпис)*

КИЇВ-2021

ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ 5 КУРСУ 9 СЕМЕСТРУ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ, «Зі СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ» ЯКІ ВИКОНУЮТЬ ОБОВ'ЯЗКИ ЛІКАРЯ-СТОМАТОЛОГА

1. ОСНОВНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ

Виробнича лікарська практика зі стоматології дитячого віку, для студентів 5 курсу виконується професійних обов'язків лікаря-стоматолога. Практика триває 3 тижні: 15 робочих днів в обласній або міській дитячій стоматологічній поліклініці (або відділення), по 5 днів на базі терапевтичного, хірургічного та ортодонтії дитячого відділення.

Тривалість робочого дня 7 годин, 12 хвилин (при 5-денному робочому тижні) Вихідні дні-субота, неділля. До роботи з хворими допускаюься студенти, які повністю виконали навчальну програму за 5 курс (9 семестр).

2. МЕТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ.

Закріпити на практиці звання і уміння одержані при вивченні клінічних і теоретичних дисциплін (обстеження хворого, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування) і подальшого вдосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи і умовами лікаря-стоматолога поліклініки, а також з основами організації охорони здоров'я, набуття і закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи.

СТОМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ (150 ГОДИН)
СТУДЕНТИ ПОВИННІ

ЗНАТИ:

- Норми лікарської етики та медичної деонтології;
- Організацію стоматологічної служби, облікову-звітну документацію;
- Організаційні заходи щодо проведення первинної профілактики стоматологічних захворювань у дітей;
- Організацію планової санації в дошкільних закладах і школах;
- Аналіз якісних показників роботи дитячого лікаря-стоматолога;
- Роль гігієнічного стану порожнини рота і запобігання розвитку захворювання зубів і пародонту;
- Принципи, заходи та методи знеболення в дитячій стоматології;
- Основи фармакотерапії в дитячій стоматології;
- Основні вимоги до стерилізації стоматологічного інструментарію.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Виробнича лікарська практика з дитячої терапевтичної стоматології.

Конкретні цілі:

- демонструвати володіння основними принципами медичної деонтології;
- демонструвати володіння навичками дотримання техніки безпеки та забезпечення
- санітарно-гігієнічного режиму дитячого терапевтичного кабінету (відділення) стоматологічної поліклініки;
- уміти провести клінічне обстеження хворих дітей з одонтопатологією та патологією тканин пародонта;
- уміти застосувати спеціальні, інструментальні та лабораторні методи діагностики стоматологічних хворих, проводити їх аналіз;
- уміти відновлювати анатомічну цілісність зубів різними пломбувальними матеріалами при одонтопатології;
- демонструвати володіння навичками видалення зубних відкладень різними способами;
- проводити медикаментозну обробку тканин пародонта, слизової оболонки порожнини рота;
- вміти застосовувати фізичні методи в діагностиці та лікуванні стоматологічних хворих;
- вміти дати конкретні рекомендації щодо гігієни порожнини рота;
- демонструвати володіння основними навичками організації проведення первинної та вторинної профілактики та диспансеризації стоматологічних хворих.

Змістовий модуль №1-Виробнича лікарська практика з дитячої терапевтичної стоматології		
№ з/п	**Тема практичного заняття**	**Кількість годин**
1.	Організація стоматологічної допомоги дітям. Структура та принципи організації роботи дитячих стоматологічних закладів. Заповнення медичної та облікової документації під час прийому дитячого лікаря-стоматолога.	**5**
2.	Обстеження стоматологічного пацієнта. Визначення індексів карієсу. Визначення стану гігієни порожнини рота за допомогою гігієнічних індексів. Виявлення факторів ризику карієсу та захворювань тканин пародонта. Пародонтальні індекси.	**5**
3.	Вибір пломбувальних матеріалів для постійних та тимчасових зубів. Стоматологічні цементи, композиційні пломбувальні матеріали, компомери, ормокери, стоматологічні адгезиви, стоматологічні амальгами, матеріали для обтурації кореневих каналів.	**5**
4.	Клініка та діагностика різних некаріозних уражень зубів у дітей (гіпоплазія, флюороз, спадкові вади розвитку твердих тканин зубів).Тактика дитячого стоматолога при різних формах некаріозних захворювань твердих тканин зубів. Вибір методів лікування різних форм некаріозних уражень твердих тканин зубів. Техніка реставрації зубів за допомогою сучасних фотополімерних композиційних матеріалів.	**5**
5.	Клінічна класифікація карієсу зубів у дитячому віці. Клініка та діагностика, диференційна діагностика каріозних уражень тимчасових та постійних зубів у дітей. Визначення показників розповсюдженості та інтенсивності карієсу зубів у дітей у віковому аспекті.	**5**
6.	Лікування карієсу постійних зубів у дітей: препарування каріозних порожнин при різній їх локалізації, вибір пломбувального матеріалу, техніка пломбування. Ремінералізуюча терапія: показання до застосування, контроль ефективності. Загальне лікування карієсу зубів у дітей: планування, засоби та методи.	**5**
7.	Класифікація пульпіту. Закономірності клінічного перебігу пульпітів тимчасових та постійних зубів у дітей. Діагностика, диференційна діагностика різних форм пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей.	**5**
8.	Лікування пульпіту постійних зубів у дітей. Вітальна ампутація та екстирпація пульпи. Девітальні методи. Показання, методики їх проведення. Ендодонтична обробка кореневих каналів, матеріали для обтурації кореневих каналів на різних етапах їх формування.	**5**

9	Клініка, діагностика, диференційна діагностика різних форм періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей. Закономірності клінічного перебігу періодонтитів у тимчасових та постійних зубах у дітей. Рентгенологічна діагностика.	**5**
10	Лікування періодонтитів тимчасових та постійних зубів у дітей. Показання до вибору методу лікування. Вибір матеріалів для кореневої пломби в постійних та тимчасових зубах. Техніка виконання. Прогноз.	**5**

НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА СТУДЕНТІВ (НДРС)

Під час виробничої практики студенти проводять навчально-дослідницьку роботу, використовуючи знання, отримані у вищому навчальному медичному закладі та результати досліджень, одержаних при проходженні практики, працюють з методичною літературою.

НДРС може проводитись у формі підготовки рефератів, виконання індивідуальних завдань, включення в роботу елементів експериментального дослідження, доповідей чи повідомлень на науково-практичних конференціях лікарень, зі складанням таблиць, схем, діаграм, стендів-лекцій.

3. ФОРМИ КОНТРОЛЮ.

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог

програми виробничої лікарської практики для студентів 5-го курсу стоматологічного факультету та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-трансферній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України.

Оцінка за практику визначається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів підсумкового контролю, що виставляються при проведенні диференційного заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів)

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей. Одним із видів діяльності студентів та його контролю з боку керівника практики є ведення щоденника виробничої практики. Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов’язані за період практики кожен день записувати в щоденник все, що зроблено за добу. У ньому ж, в загальній послідовності відображається суспільно-корисна робота (випуски санітарних бюлетенів, написання рефератів, проведення бесід в організованих дитячих колективах та ін.).

Після закінчення виробничої практики, складання цифрового та текстового звітів студенту видається характеристика на щоденник, підписані безпосереднім керівником виробничої практики та головним лікарем. Під час написання характеристики слід відображати такі показники: рівень теоретичної підготовки, оволодіння практичними навичками, знання рецептури, дотримання основ деонтології та етики, ставлення

студента до оволодіння практичними навичками. Характеристика повинна бути завірена печаткою лікувального закладу, де проводилась виробнича практика. Наявність заповненого відповідно форми та завіреного підписом керівника практики щоденника та підсумкового звіту є обов'язковим для допуска студента до підсумкового контролю.

Поточне оцінювання. Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх профіль (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення щоденника, якість оволодіння практичними навичками визначеними переліком з кожного розділу, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря.

Критерії оцінки самостійного опанування практичними навичками під час проходження практики в балах відповідно переліку, визначеному в підсумковому звіті в балах:

«5» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та ґрунтовно описав їх на достатньо високому теоретичному рівні.

«4» балів - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки.

«3» бали – отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки.

«2» бали - отримує студент, який письмово виклав запропоновану кількість маніпуляцій та надав їм теоретичний опис, але допустив при цьому грубі суттєві помилки.

До диференційного заліку з практики допускається студент, який на 100% виконав запропоновану кількість практичних навичок, виклав їх у письмовій формі, надав обгрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, та отримав мінімум 72 бали з 120 максимальних.

Контрольні питання для заліку з виробничої практики з дитячої терапевтичної стоматології

1. Карієс тимчасових зубів. Особливості клінічного перебігу. Лікування в залежності від стадії розвитку зуба.
2. Карієс постійних зубів. Особливості клінічного перебігу у дітей. Лікування в залежності від стадії розвитку зуба.
3. Вибір пломбувального матеріалу при лікуванні карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей.
4. Множинний карієс зубів у дітей. Основні причини. Принципи і план лікування.
5. Карієс зубів у дітей. Патогенетичний підхід до лікування. Основні напрямки патогенетичного лікування.
6. Некаріозні ураження твердих тканин зубів. Гіпоплазія емалі. Причини виникнення. Особливості клінічного перебігу, лікування.
7. Ендемічний Флюороз. Класифікація. Диференційна діагностика. Лікування, профілактика.
8. Гострий пульпіт тимчасових зубів у дітей. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика.

9. Хронічний пульпіт тимчасових зубів у дітей. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика.
10. Особливості лікування різних форм пульпіту тимчасових зубів в залежності від стадії розвитку зуба. Девітальні методи лікування. Покази. Методика проведення.
11. Гострий пульпіт постійних зубів у дітей. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика.
12. Хронічний пульпіт постійних зубів у дітей. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика.
13. Методи лікування різних форм пульпітів постійних зубів у дітей. Біологічний метод лікування пульпіту. Покази. Методика проведення.
14. Вітальні та де вітальні методи лікування різних форм пульпіту постійних зубів у дітей. Покази. Методика проведення. Поняття апексогенезу.
15. Хронічний періодонтит тимчасових зубів у дітей. Клініко-рентгенологічна картина. Диференційна діагностика.
16. Особливості лікування хронічного періодонтиту тимчасових зубів в залежності від стадії розвитку зуба.
17. Гострий і загострення хронічного періодонтиту тимчасових і постійних зубів у дітей. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика.
18. Рентгенологічні стадії формування кореня. Диференційна діагностика несформованого кореня і гранульоми.
19. Гострий періодонтит тимчасових зубів у дітей. Особливості клініки. Лікування.
20. Гострий періодонтит постійних зубів у дітей. Особливості клініки. Лікування.
21. Хронічний періодонтит постійних зубів у дітей. Особливості клініки. Лікування. Поняття апексифікації.
22. Катаральний гінгівіт у дітей. Диференційна діагностика. Особливості клінічного перебігу. Лікування.
23. Гіпертрофічний гінгівіт у дітей. Особливості клінічного перебігу. Диференційна діагностика. Лікування.
24. Локалізований пародонтит у дітей і підлітків. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування.
25. Принципи організації лікування хвороб пародонта у дітей. Індивідуальна профілактика захворювань пародонту, засоби і методи.
26. Невідкладні стани (запаморочення, колапс, шок). Їх профілактика та лікування.

***ОБОВ'ЯЗКОВО ПИСАТИ**

СХЕМА

№ п/п	Прізвище, ім'я, по-батькові, вік, відвідування (первинне, повторне)	Скарги	Дані об'єктивного обстеження. Зубна формула	Діагноз українською та латинською мовами	Що зроблено Яке проводили лікування	Підписи керівників	Примітка
1.	Середа Андрій Андрійович 5 років Перше відвідування	На сильний самовільний біль, що посилюється вночі або від холодного, в ділянці нижньої щелепі справа	П П П 55 54 53 52 51 61 62 63 64 65 85 84 83 82 81 71 72 73 74 75 С П П кп=6 (к (С) = 1, п = 5). Індекс Фелорова-Володкіної: 83 82 81 71 72 73 ¼ ¼ ½ ¼ ¼ ¼ 2 2 3 2 2 2 ГІ = 13/6 = 2,17 – незадовільна гігієна Індекс РМА: 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 55 54 53 52 51 61 62 63 64 65 85 84 83 82 81 51 52 53 54 55 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 ∑ РМА = −−−−− · 100% = 3 · n 0 ------ · 100% = 0	Гострий дифузний пульпіт 85 зуба	Часткова некректомія, на відкритий ріг пульпи накладена миш`яковиста паста, дентин пов`язка. З'явитись через 2 дні. Проведено гігієнічне навчання		

			3 · 20 ознаки гінгівіту відсутні ∑ - сума балів; n – кількість зубів В 85 зубі каріозна порожнина. Дентин розм‘якшений, зондування різко болісне по цілому дну, реакція на холод різко позитивна, перкусія слабо болісна				

***ОБОВ'ЯЗКОВО ПИСАТИ**

ПЕРЕЛІК

практичних навичок та завдань для виробничої лікарської практики з дитячої терапевтичної стоматології

№	Перелік практичних навичок	Планується	Виконано	Оцінка в балах
1	Кількість відпрацьованих днів	15		Допущений
2	Прийнято хворих (всього)	70		Допущений
	I	50		Виконано
	II	20		Виконано
3	Лікування неускладненого карієсу (в тому числі ремінералізація емалі та некаріозні захворювання твердих тканин)	35 5		2-5
4	Лікування пульпіту (всього)	15		Виконано
	Біологічний	2		2-5
	Екстирпація	3		2-5
	Ампутація	8		2-5
	Вітальним методом	2		2-5
5	Лікування періодонтиту (всього) кількість зубів у одного хворого	5		Виконано
	Хронічного			2-5
	Гострого			2-5
	Загострення хроніного			2-5
6	Пломбування кореневих каналів (всього)	20		Виконано
	Пастами			Виконано
	Іншими матеріалами			Виконано
7	Запломбовано зубів (всього)	45		2-5
	із них цементами	22		2-5
	склоіномерами	10		2-5
	композитами:	12		2-5
	Світлового твердіння	2		Виконано
	Хімічного твердіння	10		Виконано
8	Лікування захворювань СОПР	5		2-5
9	Лікування захворювань пародонта	3		2-5
10	Проведення ЕОД	3		2-5
11	Герметизація фісур зубів	5		2-5
12	Призначення фізітерапевтичних методів лікування	12		2-5
13	Гігієнічне навчання та виховання	50		Виконано
14	Санітарно-просвітницька робота:			
	Лекції	1		2-5
	Бесіди	3		2-5
	Випуск санітарного-бюлетеню	1		2-5

17	Виконання УОП (умовні одиниці праці)			Виконано
18	Реферат	1		2-5
	Сума балів за щоденник			

***ОБОВ'ЯЗКОВО ПИСАТИ**

ХАРАКТЕРИСТИКА

студента_____групи_____курсу

(прізвище, ім'я, по-батькові)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Безпосередній керівник (від бази) _____ (П.І.П-б, підпис)

Головний керівник (від бази) _____ (П.І.П-б, підпис)

РЕЗЕКЦІЯ НА ЩОДЕННИК

студента_____групи_____курсу

(прізвище, ім'я, по-батькові)

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Безпосередній керівник (від бази) _____ (П.І.П-б, підпис)

«Оцінка за практику»

Керівник від кафедри _____ (П.І.П-б, підпис)

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО - МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Основна література:

1. ХоменкоЛ.О. і співав. Терапевтична стоматологія дитячого віку. –К.: Книга плюс,т 2001.-524с.
2. Хоменко Л.А. и соавт. Терапевтическая стоматология детского возраста / под ред. Л.А.Хоменко. –К.: Книга плюс, 2007. -816 с. (на русском яз.)
3. Хоменко Л.А., Остапко Е.И., Биденко Н.В. Клинико-рентгенологическая диагностика заболеваний зубов и пародонта у детей и подростков. –К.: „Книга плюс”, 2004. – 200с.
4. Стоматология детского возраста под ред. Виноградовой Т.Ф. Москва:”Медицина”.- 1987.-526с.
5. Профілактика стоматологічних захворювань // підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. / Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Карпенко [та інш.] За ред. Проф. Л.Ф. Каськової. — Харків. — «Факт», 2011. — 392 с.
6. Максимовская Л.Н. Лекарственные средства в стоматологии. – М. 2000. – 240 с. Колесов А.А. Стоматология детского возраста. - М.:Медицина, 1991. – 464с.
7. Боровский Е.В., Иванов В.С., Максимовский Ю.М., Максимовская Л.Н. Терапевтическая стоматология. – М.:Медицина, 2002. – 736с.
8. Персин Л.С., Єлизарова В.М., Дьякова С.В. Стоматология детского возраста. - М.: Медицина, 2003. – 640с.
9. Каськова Л.Ф., Хміль О.В., Сіркович І.О. Герпетична інфекція в дитячій стоматології. - Навчально-методичний посібник. –Полтава, 2011. – 120с.
10. Удовицька О.В., Лепорська Л.Б. Дитяча стоматологія. К.: Здоров’я , 2000. -296с. Головко Н.В. «Профилактика зубочелюстных аномалий» - Винница, Новая книга, 2005. –146с;
11. Головко Н.В. «Ортодонтические аппараты». - Винница, Новая книга, 2006. – 215с;
12. Головко Н.В. «Ортодонтия». - Винница, Новая книга, 2008. – 220с;
13. Головко Н.В. «Ортодонтия. Развитие прикуса, диагностика зубочелюстных аномалий, ортодонтический диагноз». - Полтава, 2003. – 296с;
14. Григорьева Л.Г. «Прогнатия». - Киев, Здоровье, 1984. – 80с; Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова І.Л. Хірургічна стоматологія дитячого віку. – К.: Книга плюс, 2003. – 480с.
15. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно – лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – К.: Червона Рута – Турс, 2002. – 1024с.
16. Бернадский И.И. Основы челюстно – лицевой хирургии и хирургической стоматологии. – М., 2000, 2003, 2007 – 405с.
17. Воспалительные заболевания в челюстно–лицевой области у детей / Под ред. Рогинского В.В. – М., 1998. – 255с

II. Додаткова література:

1. Рибалов О.В. Пародонтит: діагностика та комплексне лікування. –П., 2000. – 160с.
2. Справочник по детской стоматологии / Под ред.А.Камерона, Р.Уидлера; Пер. с англ. под ред. Т.Ф.Виноградовой, Н.В.Гинали, О.З.Топольницкого. – М.: Медпресс-информ, 2003. – 287с.
3. Григорьева Л.П. «Прикус у детей». - Полтава, 1995. – 232с;
4. Дорошенко С.И. «Синдромы в ортодонтии», - Киев, Здоровье, 2008. –91с.